

POLICY BRIEF

2023 / JANUARY

శ్రీ లంకాదేశ పునర్వ్యవస్థ ప్రాపణ అభివృద్ధి శాయ ఉద్యమ దీసే ప్రాపణముల కులమెందుకు తట్టు
శియాలు గాంధీశాయక పాచిశాయ అపిషాయాల కలిపిపడుయి విష
ప్రాపణ శిఖరశాయక

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂේත්‍ර මූලන ඇතුළු ජ්‍යාග ලබා දැමී කම්වේදයන් සඳහා

නියාමන කාන්ත්‍රණයක කඩිනම් අවශ්‍යතාව කම්බිතයෙන් වන

කේටි විවරණයක

පසුබිම

අඩු ආදායම්ලාභීන්ට ව්‍යුහගත, විධිමත් මූල්‍ය සේවා සඳහා ප්‍රවේශය නොමැති සංවර්ධනය වන ආර්ථිකයන් තුළ ක්ෂේත්‍ර මූල්‍යකරණය පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව අතර මූල්‍ය සේවා සඳහා වැඩි ප්‍රවේශයක් පැවතීම දිරිදකාව අඩු කිරීමට සහාය වන අතර, අඩු වරප්‍රසාදලත් තැනැත්තන්ට වත්කම් ගොඩනගා ගැනීමට, ඔවුන්ගේ ආදායම වැඩි කිරීමට සහ ආර්ථික අවපාතවලට ගොදුරු වීමේ අවදානම අඩු කිරීමට එය උපකාරී වේ. යුතිනාවයෙන් පිඩා විදින්නන්ට සහාය ලබා දීම සඳහා වන උපදේශන්මක කණ්ඩායම (CGAP, 2006) විසින් ක්ෂේත්‍ර මූල්‍යකරණය යනු “අඩු ආදායම්ලාභීන් සඳහා මූල්‍ය සේවා සැපයීම” ලෙස අර්ථ දක්වා ඇත. ඔවුන් තවදුරටත් ප්‍රකාශ කරන්නේ, “මිනිසුන්ට ඔවුන්ගේම කම්වේදයන් මත, තිරසාර ලෙස දිලිඹුකමට එරෙහිව සටන් කිරීමට ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය සේවා උපකාරී වන” බවයි.¹

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ ක්ෂේත්‍ර මූල්‍යකරණය අත්‍යවශ්‍ය බව පිළිගැනේ. එහෙත් බලපත්‍රාභී සහ නිසි නියාමනයකට යටත් නොවන නීති විරෝධී ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය ගෙය දෙන්නන් විසින් පුරවැසියන්ගේ තුළන්කම, සාක්ෂරතාව අඩුකම හෝ සමාජීය දුර්වලතා පදනම් කර ගනිමින් තුළුදුසු මෙන්ම නීති විරෝධී කුම මගින් ගෙය ලබා ගන්නා පුද්ගලයන් සුරාක්මට ලක් කෙරේ. මෙය වැළැක්වීම සඳහා ගක්තිමත් නියාමන සහ අධික්ෂණ යාන්ත්‍රණයන් ස්ථාපිත කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක අතිශීෂ්‍යිත තීරණාත්මක වේ.

ස්ථාපිත බැංකු පදනම් ප්‍රතිච්‍රිත ගෙය ලබා ගැනීමට සුළ හෝ වත්කම් නොමැති දුප්පේන්, ආන්තික සහ අඩු උගත් ප්‍රජාවන් වෙත මූල්‍ය පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීම, මෙකි ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය හා ඒ අන්දමේ වෙනත් කුඩා පරිමාණ ගෙය ලබාදීම්වල ඉලක්කය වේ. එවන් මූල්‍ය ගෙය පහසුකම් ලබාදෙන ආයතන රාජියකින් ගෙය පහසුකම් ලබා ඇති අතිමහත් බහුතරය වී ඇත්තේ කාන්තාවන් සහ කාන්තා කණ්ඩායම්වල සාමාජිකාවන්ය. එබැවින් අදාළ ගෙය හා බැඳී ගැටුලු හරහා අයිතිවාසිකම් උල්ලංසනය කිරීම්වලට මූහුණ දී ඇත්තේද කාන්තාවන්ය.

අපගේ පර්යේෂණය හා අධ්‍යයන කටයුතු ඔස්සේ පොලොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රජාවන් ආවරණය කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, මතු වන ගැටුලුවල හරය වන්නේ නියාමන සහ අධික්ෂණ යාන්ත්‍රණයන් ක්‍රියාත්මක නොවීම, ගෙය ලබන්නන්ගේ දැනුම හා අවබෝධ නොමැතිකම, නීති රාමු සහ අනවසර මූල්‍ය ව්‍යාපාරවල වින්දිකයින්ට පිළියම් ලබාගත හැකි සහන ලබා ගැනීමේ පදනම් සම්බන්ධයෙන් දැනුමක් නොමැතිකම ආයිතයි. එම තත්ත්වයන් මෙම ප්‍රශ්නය පවතින මෙරට අනෙකුත් ප්‍රදේශවලද අඩු වැඩි වශයෙන් සමාන වේ.

ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය, මුදල් ගෙය දීම හෝ ක්ෂේත්‍ර ගෙය සේවා සඳහා ඇති ප්‍රවේශය තුළින් ස්වකිය ජ්‍යෙන්පාය නැවත ගොඩනගා ගැනීමට අපේක්ෂා කළ පුද්ගලයන්ට අවසානයේ තම වත්කම් අහිමි වීමට අමතරව ස්වකිය ආත්ම ගොරවයද අහිමි වන තත්ත්වයකට මෙම ප්‍රශ්නය පත්ව තිබේ. “ජ්‍යෙන්වීමට ඇති අයිතිය” සම්බන්ධයෙන් වෙනත් රටවල අධිකරණය අර්ථකරන නීරික්ෂණය කරන විට, මිනිසුන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ පුළුල් හා අර්ථවත් අර්ථකරන සඳහා නිදසුනක් වශයෙන් ඉන්දිය ග්‍රෑෂ්ම්යාධිකරණය විසින් ලබා දුන්, ‘පදික වේදිකාවේ පදින්විකරුවන්ගේ නඩුව’ (*Olga Tellis v. Bombay Municipal Corporation*)² පෙන්වා දිය හැකිය. කිසිම පුද්ගලයෙකුට ජ්‍යෙන්පාය මාධ්‍යයක් නොමැතිව ජ්‍යෙන්වීමේ අයිතිය’ ‘ජ්‍යෙන්පායට ඇති අයිතිය’ ‘ජ්‍යෙන්වීමේ අයිතිය’ තුළින් පැන නගින මෙහිදී පෙන්වා දෙන ලදී.

¹ Central Bank of Sri Lanka, <https://www.cbsl.gov.lk/en/financial-system/financial-system-stability/microfinance-sector>

² *Olga Tellis v. Bombay Municipal Corporation* [1985] 2 Supp SCR 51 <https://indiankanoon.org/doc/709776/>

ප්‍රතිපත්තිමය දාජ්ටේකෝණයකින් ඉදිරිපත් කෙරෙන මෙම කෙටි විවරණයේ තොරතුරු පදනම් වී ඇත්තේ ප්‍රධාන වශයෙන් සාක්ෂි මත පදනම් වූ තොරතුරු රස් කිරීම සහ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේත්දය විසින් එහි ප්‍රාදේශීය හැඳුල්කාර සංවිධානයන්³ සහ රාජ්‍ය ආයතන, ස්වාධීන කොමිෂන් සහා සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය තොවන පාර්ශ්වයන් සමග සිදුකරන ලද උද්දේශන කටයුතුවලට අදාළ විශ්ලේෂණයන් මතය.

ක්‍රුඩ මූලක කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වන නීතිමය රාමුව

2016 අංක 6 දරන ක්‍රුඩ මූල්‍ය පනත,⁴ ක්‍රුඩ මූල්‍ය ව්‍යාපාර කරගෙන යන සමාගම්වලට බලපත්‍ර ලබාදීම, නියාමනය සහ අධික්ෂණය⁵ සඳහා ප්‍රතිපාදන සපයන ප්‍රධාන නෙතික රාමුව වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල මණ්ඩලය⁶ විසින් බලපත්‍රලාභී ක්‍රුඩ මූල්‍ය සමාගම වෙත සමාගමේ ව්‍යාපාර සහ ආයතනික කටයුතු පිළිබඳ ඕනෑම අංශයක් සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් නිකුත් කරනු ලැබේය.

දිරි කාලයක ඇරෙකෘහාවෙන් සිටින ණය නියාමන අධිකාරී පනත

වර්ෂ 2019දී, මුදල් ගෙය දීමේ සහ ක්‍රුඩ මූල්‍ය ස්වභාවයේ ව්‍යාපාර කටයුතු නියාමනය කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය කිරීමටත්,⁷ එම ව්‍යාපාරවල ගනුදෙනුකරුවන්ගේ ආරක්ෂාව ඇතුළුව රට සම්බන්ධ හෝ ආනුඡාංගික වෙනත් කරුණු සඳහා නෙතික රාමුවක් සම්පාදනය කිරීමටත් උත්සාහයක් ගන්නා ලදී. කෙසේ වෙතත්, වසර කිහිපයකට පසුව වුවද, ගෙය නියාමනය කරන අධිකාරියක් හඳුන්වා දීම සහ එවත් අධිකාරියක් ස්ථාපිත කිරීම සම්බන්ධයෙන් පසුගිය අයවැය කතාවේදී අදහස් දැක්වීමක් සිදු විය. මේ කළකට පෙර කෙටුම්පත් කරන ලද ගෙය නියාමන අධිකාරී පනත කෙටුම්පත නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින අතර එය තවමත් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර නොමැත.

මෙහිදී වැදගත්ම කරුණ නම්, මුදල් ගෙය දීමේ සහ ක්‍රුඩ ගෙය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලී සිටින සමාගම් සහ වෙනත් ඕනෑම ආයතනයක් හෝ පුද්ගලයින් විසින් සපයනු ලබන සියලුම ආකාරයේ ගෙය සේවා ඇතුළුව ක්‍රුඩ මූල්‍ය හා සම්බන්ධ සියලු අංශ පිළිබඳ නිශ්චිත නීති සහ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොමැතිකම ඒ සම්බන්ධයෙන් පවතින මූලික ප්‍රශ්නවලින් එක් ප්‍රධාන ගැටලුවක් වශයෙන් හඳුනා ගැනීමයි. එවැනි ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොතිබේ නිසා ඇති වන ප්‍රතිච්ඡාක අතරට, ගෙය දීමේ නිර්ණායක, පොලී ගණනය කිරීමේ ක්‍රම, ගෙවීම පැහැර හැරීමේ නීතිමය ප්‍රතිච්ඡාක, ප්‍රමාදයන් සඳහා ගාස්තු, ක්‍රුඩ මූල්‍ය ගෙය ලබා දෙන ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය සහ නීත්‍යානුකූලභාවය පිළිබඳ තොරතුරු නොමැතිකම යනාදිය අයත් වේ. එමෙන්ම අසාධාරණයක් සිදු වූ විට ඒවාට පිළියම් ලබාගත හැකි හැකි පද්ධති පිළිබඳව එකී ගෙය සේවා ලබන්නන් ලෙස ප්‍රජාවන් තුළ ඇති අඩු අවබෝධය හේතුවෙන්, පවතින ගැටලුකාරී තත්ත්වය තවත් උග්‍ර වේ.

ක්‍රුඩ මූලක හෝ ක්‍රුඩ ණය සේවා මූවාවෙන් සිදුවන නියාමනය නොකළ සහ නීති විරෝධී ත්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රධාන ගටවු.

පහත දැක්වෙන ගැටලු වූ කළී, නිදසුනක් වශයෙන් ක්‍රුඩ මූල්‍ය හෝ ක්‍රුඩ ගෙය ආශ්‍රිත සේවාවන් ලබා ඇති සහ මූල්‍ය සේවා වෙත ප්‍රවේශ වීමේදී අසාධාරණකම ඇතුළු විවිධ ගැටලුවලට ලක් වූ අඩු ආදායම්ලාභී කණ්ඩායම් නියෝජනය කරන බොහෝ පුද්ගලයින්ගේ අත්දැකීම් මත පදනම් වූ කරුණුය.

³ National Collaboration Development Foundation (NCDF), Kanthale, Trincomalee, Rural Development Planning Organization, Batticaloa and Suiya Sakthy Foundation, Nuwara Eliya

⁴ Microfinance Act, No. 6 of 2016. https://www.cbsl.gov.lk/sites/default/files/cbslweb_documents/laws/acts/en/Microfinance_act_6_2016_e.pdf

⁵ Section 11, ‘Directions to and rules governing licensed microfinance companies’, ibid.

⁶ Monetary Law Act (Chapter 422)

⁷ Draft Credit Regulatory Authority Bill, https://www.cbsl.gov.lk/sites/default/files/cbslweb_documents/laws/consultation_paper_20190705_proposed_credit_regulatory_authority_act_e.pdf

- ක්ෂේද මූල්‍ය ඇතුළු මුදල් ගෙය දීමේ ක්‍රියාකාරකම් සත්‍යියව නියාමනය කරන නිශ්චිත නිතියක් සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් නොමැති වීම. ක්ෂේද මූල්‍ය සහ මුදල් ගෙය දෙන ආයතනවල සහ සම්ස්ක ක්ෂේදයේ එලදායි හා කාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කිරීමට බලය පැවරී ඇති රාජ්‍ය අධිකාරීන් විසින් පවතින නියාමන රාමු පවා දුර්වල ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ක්ෂේද මූල්‍ය ගෙය සම්බන්ධයෙන් වන සමහර ගිවිසුම් සහ/හෝ ලියකියවිලි ඇත්තේ ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙනි. අදාළ පායන්හි සඳහන් වන්නේ ක්‍රමක්දයි ගෙය ලබා ගන්නන්ට අවබෝධයක් නොමැති අතර, එක් එක් වගන්ති/නියම/කොන්දේසිවලට අත්සන් කිරීමට සේවා ලබන්නන්ට පොලුණිවා තිබේ. මෙය අනෙක් අතට අදාළ ගෙය ලබා ගන්නා ප්‍රජාවන්ගේ භාෂා අධිකියද උල්ලංසනය කිරීමකි. ඒ අනුව, එවැනි භාවිතයන් මගින් ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුකුම ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති මෙරටේ රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තියේ මූලික කරුණු උල්ලංසනය කරයි.
- ගෙය ලබා ගන්නා ප්‍රජාවන්ට ක්ෂේද මූල්‍ය සේවා සපයන ආයතනවල අධික්ෂණය, සහන්තිවේදනය සහ පසු ව්‍යපරම් පදන්ති නොමැති වීම සහ ඒ අනුව සේවාලාභීන්ගෙන් අති බහුතරයකට, ලැබුණු මුදල්, ආපසු ගෙවූ මුදල්, පොලී අනුපාත, අධිභාර ප්‍රතිශතයන් මෙන්ම ප්‍රමාද වූ හෝ පැහැර හරින ලද ආපසු ගෙවීම්, පැහැර හැරීම් සඳහා දැඩුවම්, ගෙය කාලය සහ ඔවුන්ට එරෙහිව නිතිමය ක්‍රියාමාර්ග ආරම්භ කර තිබේද නැදේද යන්න ආදි තත්ත්වයන් පිළිබඳ පැහැදිලි දැනුමක් නොමැති වීම.
- ක්ෂේද මූල්‍ය හා වෙනත් ගෙය කටයුතු සම්බන්ධ නියාමන බලය සහිත පවතින ආයතනයන්ගෙන් තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම පිළිබඳ දැනුම හා අවබෝධය ප්‍රජාවන්ට නොමැතිකම සහ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන්ට තම ගැටලු සහ අනියෝග මතු කළ හැකි ගැටලු විසඳීමේ ප්‍රායෝගික යාන්ත්‍රණයන් නොමැති වීම.
- ක්ෂේද මූල්‍ය හා වෙනත් ගෙය සම්බන්ධ ගැටලුවලට හසු වූවන්ට නිතිමය සහාය නොමැතිකම සහ, එබැවින් සමාගම්වල 'මුදල් බලය' නිසා ක්ෂේද ගෙය ලබන්නන් නැඩු විහාර ක්‍රියාවලින්හිදී උසාවිවල 'අනෙක්නා නිරවුල් කිරීම' සඳහා එකත වීමට සහ මුවන්ගේ ආපසු ගෙවීමේ වගකීම අධිකරණමය තීරණයන් ඕස්සේ තහවුරු කිරීම සඳහා අනවාස ලෙස තල්ල කර තිබේ. එමගින් බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන් තවදුරටත් පිඩාවට පත් වේ. තමන් වෙනුවෙන් දක්ෂ නිතියැයින් රඳවා තබා ගැනීමට මූල්‍යමය හැකියාවක් නොමැතිකම නිසා ක්ෂේද මූල්‍ය හා වෙනත් ගෙය දෙන සමාගම විසින් ආරම්භ කරන ලද නඩු වල කොටස්කරුවන් වීමට බලකෙරෙන ප්‍රජාවන්ගේ අවදානම වැඩි වී ඇත.
- ආපසු ගෙවීමේ හැකියාව පිළිබඳ මූලික කක්ෂේරුවකින් තොරව පවා ගෙය ලබා දීම සහ ගෙය එකතු කිරීමේ නිති විරෝධී ක්‍රම අනුගමනය කිරීම පිළිබඳ ක්ෂේද මූල්‍ය සේවා සපයන්නන්ගේ විශ්ලේෂණය හා දාෂ්ටිකෝණය තේරුම් ගැනීමට එකි නියෝජිතයන් සමඟ පර්යේෂණ, උපදේශන හෝ සංවාද නොමැතිකම.
- ප්‍රධාන වශයෙන් ක්ෂේද ගෙය සම්බන්ධ ගැටලු අතර, ගෙය දෙන හා ක්ෂේද මූල්‍ය කටයුතුවල නියැලන ආයතනවල ගෙය එකතු කරන්නන් විසින් සිදුකරන හිරිහැර කිරීම, ලිංගික අල්ලස් හා බැඳි ප්‍රවේශයන් සහ බහුතරයක් මුහුණ දෙන තරේතන සහ බිජ ගැන්වීම් අදි සිදුවීම් හේතුවෙන් බිඳි ගිය පවුල්, තම සහකරු හෝ සහකාරීය හැර යැමෙන් කාන්තාවන් තනි මාපියන් වීම ක්ෂේද ගෙය උගුලෙන් පිඩාවට පත් වූ පවුල්වල කාන්තා ගෙය ගැනීයන්ගේ දැරුවන්ගේ අධ්‍යාපනයට සිදුව ඇති අනිතකර බලපෑම් වැනි සමාජ ප්‍රශ්නවල බලපෑම මේ වන තෙක් නිසි ලෙස ඇගයීමට හෝ සමාලෝචනයට ලක් කර නොමැති.
- අඩු ආදායම්ලාභී පුද්ගලයින්ට ගෙය හා ක්ෂේද මූල්‍ය ක්‍රියාකාරණයේ බලපෑම පිළිබඳ ඇගයීම් කිරීමට අදාළ සාක්ෂි පදනම් වූ දත්ත හෝ තොරතුරු නොමැතිකම සහ ක්ෂේද මූල්‍ය පිළිබඳ රුපයේ හෝ පැවති රුපයන්ගේ ප්‍රතිපත්තිමය ස්ථාවරයන් ඔවුන්ගේ ජීවිත සහ ජ්වනෝපාය නෘවාලීම සඳහා අවම වශයෙන් යම් සාධාරණ ආයතනවලයක් ලබා දී තිබේද යන්න අධ්‍යනය කර නොමැති වීම.

- ගාය වාරික ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ, වත්කම් විතුණා හෝ උකස් කර ගාය පියවීම් එකතු කිරීමේ විහාර ක්‍රම අනුගමනය කරමින් සිටින බැවින් ගාය ගැනීයන්ගෙන් බහුතරයක් වන කාන්තාවේ ඉඩම්, කෘෂිකාර්මික උපකරණ, ස්වර්ණාහරණ යනාදී තම ස්ථාවර හා වංචල වත්කම් අහිමි වීමේ අවදානමට මූහුණ දී සිටිනි. මෙම ක්‍රියාවලිය, මහා පරිමාණයෙන් ඉදිරියට හියෙනාත්, අවම වශයෙන් ක්ෂේර මූල්‍ය හා වෙනත් ගාය අර්බුදයට ගොදුරු ව්‍යවත්සේ පවුල්වල එවැන්ම සහතික කිරීම සඳහා වංචල හෝ නිශ්චල වත්කම් නොමැති ග්‍රාමීය දිලිඛු ප්‍රජාවන්ගේ වඩාත් සංකීර්ණ සමාජ ප්‍රශ්නයකට පදනම්ද විය හැකිය.
- ක්ෂේර මූල්‍ය/ක්ෂේර ගාය පහසුකම් හරහා ලබා ගන්නා මූල්‍ය සම්පත් එලදායී ලෙස කළමනාකරණය කර ගැනීමට ප්‍රජාවන් කුළ ඇති දැනුම හා අවබෝධය නොමැතිකමද මෙම ගැටුපු උග්‍ර කිරීමට උපකාර වී ඇති බව සත්‍යයක් ව්‍යවද, දුරවල තියාමන පද්ධතිවල හිඛිස් මූලික අහියෝගය ලෙස හඳුනාගත හැකිය. සාම්ප්‍රදායිකව සීමිත දේපළ හිමිකමක් ඇති කාන්තාවන්, එවැනි මූල්‍ය ආධාර ලබා ගන්නා බහුතරය අතර වේ. මේ අනුව, මෙම ගැටුපුවල ප්‍රතිච්චිපාක පහසුවන්ම පිළිබඳ වේ, තනි තනි කාන්තාවන්ට පමණක් නොව, ඔවුන්ගේ ප්‍රාථමික පවුල් ව්‍යුහයන් මතද වේ. මුළු ආර්ථික ප්‍රශ්නය ඉතා සංකීර්ණ ආපසු හැරවිය නොහැකි සමාජ ව්‍යුහයක් බවට පත්වෙමින් මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම සහ දිරිඥාවය පිටුවැකීම වැඩිදියුණු කිරීමේ 'ක්ෂේර මූල්‍යකරණයේ' මූලික අරමුණු අවලංගු කරයි.

ප්‍රතිතත්වමය ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා යෝජනා

සමාජයේ අවාසි සහගත සහ අඩු ආදායම්ලාභී කොටස්වලට උපකාර වන ග්‍රාමීය ආර්ථිකයන්හි ක්ෂේර මූල්‍යකරණයට තීරණාත්මක කාර්යාලයක් ඉටු කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යවස්ථා සම්පාදකයින් ඇතුළු අදාළ බලධාරීන්, ඉහළවා ගිය අයුක්තිය සහ සුරාක්ම පිළිබඳ මූලික ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ලබා දෙන තුරු එවැනි අභේක්ෂාවන් අනු උසට පවතිනු ඇතේ. ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා යෝජිත නිර්දේශ පදනම් වී ඇත්තේ බලපැමට ලක් වූ ප්‍රජාවන් සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්ව සමග අඛණ්ඩ අන්තර්ත්‍යා තුළින් රස් කරගත් සාක්ෂි පදනම් කරගත් තොරතුරු මත ය.

1. පාර්ලිමේන්තු කාරක සභා මට්ටමින් අවශ්‍ය සංගේධන සහිතව යෝජිත ගාය නියාමන අධිකාරී පනත අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගත යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂේර මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත්ව ගාය දෙන අංශයේ කාර්යයන් අර්ථාන්වීතව ප්‍රමිතිගත කිරීමට විධිවිධාන එවැනි නීති රාමුවකට ඇතුළත් විය යුතුය.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂේර මූල්‍ය, ක්ෂේර ගාය සහ අනෙකුත් ගාය ලබාදීමේ කුමවලට සම්බන්ධ සියලුම ක්‍රියාකාරකම් ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සහිත ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සැලසුම් කිරීමට ක්‍රියාත්මක පියවර ගත යුතුය.
3. යෝජිත ගාය නියාමන අධිකාරී පනත් කෙටුම්පත, 2016 අංක 16 දරන ක්ෂේර මූල්‍ය පනත, 2011 අංක 42 දරන මූල්‍ය ව්‍යාපාර පනත හෝ ඒ කිහිම් නීතිමය රාමුවක් යටතේ ව්‍යවද නිශ්චත් කිරීමට නීයමින රෙගුලාසි සඳහා වන නිර්ණායකවල ක්ෂේර මූල්‍ය හා වෙනත් ගාය දෙන ආයතනවල සේවා ලබන්නන්ගේ රාජ්‍ය හාජා අයිතියට ගරු කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ ඇතුළත් විය යුතුය. ගාය ගිවිසුම් අන්සන් කරන්නන්ට කියවා තේරුම් ගත නොහැකි හාජාවකින් ඉදිරිපත් කර ඇති අසාධාරණ ගාය ගිවිසුම් කොන්දේසි 1997 අංක 26 දරන අසාධාරණ ගිවිසුම් නීයම පනතේ නීයම කර ඇති විධිවිධාන උල්ලංසනය කිරීමක් ලෙස යෝජිත ගාය නියාමන අධිකාරී පනත් කෙටුම්පතේ විධිවිධාන යටතේ පිළිගත යුතුය.

4. යෝජිත ගාය නියාමන අධිකාරිය, එවැනි ඕනෑම ගායකට අදාළ සියලුම ගනුදෙනු සිදු කරනු ලබන හිණුමක් හාවිත කිරීම අතිවාර්ය කිරීමට අදාළ මූල්‍ය ආයතන සඳහා මාරගේපදේශ පැනවීමට තරම් බලතල සහිත විය යුතුය. තවද, එවැනි මූල්‍ය සේවාවන් වෙත ප්‍රවේශ වන පුද්ගලයින්ට ගෙවන ලද මුදල, අය කරන ලද පොලී, ගෙවූ දිනය, ප්‍රමාද ගාස්තු වැනි අමතර ගාස්තු සහ රට අදාළ වෙනත් විස්තර වැනි ආපසු ගෙවීමේ සියලු විස්තර ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයක් ලබා දිය යුතුය.
5. එවැනි මූල්‍ය සමාගම්වලට අනුයුත්ක්තව හෝ බාහිරින් සේවය ලබාගන්නා නියෝජිතයන් හෝ අයකර ගැනීමේ නිලධාරීන් (මුදල් එකතුකරන්නන්) අතින් ගාය වාරික එකතු කිරීමේ ක්‍රමය සම්පූර්ණයෙන්ම නැවත්විය යුතුය. තවද, මූල්‍ය සමාගම්වල නිලධාරීන්/මුදල් එකතු කරන්නන් සහ ගාය ලබන්නන් අතර අවිධිමත් වාචික සාකච්ඡා වෙනුවට ලිඛිතව පමණක් ගාය නැවත සැලසුම් කිරීම, පැහැර හැරීම හෝ වෙනත් හේතුවක් සම්බන්ධයෙන් ඕනෑම එකගතාවයක් සඳහා විධිවිධාන සම්පාදනය කළ යුතුය.
6. ඉංග්‍රීසි භාෂාවන් සිදුවන ඕනෑම සන්නිවේදනයකට අමතරව, නඩු කටයුතු ඇතුළත් සියලුම සන්නිවේදනයන් දේශීය භාෂාවන් (සිංහල හෝ දෙමළ) සේවකීය ගාය සේවාලාභීන් වෙත යැවීමට මූල්‍ය සමාගම්වලට බැඳීමක් ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා රෙගුලාසි පැනවීය යුතුය.
7. “ක්ෂේද මූල්‍ය” සංකල්පයෙහි මූලික හරය වන ජනතාවගේ ජ්වනෝපාය ගක්තිමත් කිරීම සහ මුවන්ගේ ආරථික සේවාවන්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා අඩු ආදායම්ලාභී කණ්ඩායම් වෙත මූල්‍ය ආයතන විසින් ගාය ලබා දීම සහ එකී ආරථික සේවාවන්වය මත ආපසු ගෙවීම සහතික කරන මූලික ප්‍රවේශය මෙරට ක්ෂේද මූල්‍ය හා ඒ අන්දමේ වෙනත් ගාය දීමේ ක්‍රියාවලින් නැවත යොමු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ගත යුතුය. ගාය ලබාදීමෙන් පසු අධික්ෂණය සහ පසු විපරම තොසලකා හැරීමේ ප්‍රවෙනතාව සහ ගාය ලබන්නන්ගේ පුද්ගලික සහ අනෙකුත් ඇපකරවලට අනවශ්‍ය බලපෑම් කිරීමේ ප්‍රවේශය නැවත සලකා බලා පුදුසු පරිදි වෙනස් කළ යුතුය.
8. අඩු ආදායම්ලාභීන් ඉලක්ක කරගත් ක්ෂේද මූල්‍ය හා ඒ හා සමාන වෙනත් ගාය කපා හැරීමේ ඕනෑම සහනදායී යෝජනා ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සාධාරණ විය යුතු අතර, ඒ අනුව, යෝජිත ගාය නියාමන අධිකාරිය, මහ බැංකුව සහ අනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය ආයතන සමග එවන් වැඩපිළිවෙළවල් ගක්තිමත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගත යුතුය.
9. දිස්ත්‍රික් පරිපාලන, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවල ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, මහ බැංකුවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සහ අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල නිසි සහයෝගය සහ සම්බන්ධීකරණය ඇතිව, ක්ෂේද මූල්‍ය ගාය ප්‍රශ්නවල සිර්වී සිරින පුද්ගලයින් පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදු කර බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රජාවන් සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි මත පදනම් වූ දත්ත රස් කළ යුතුය.
10. කුඩා ව්‍යවසාය සංවර්ධන, සමෘද්ධී, සමාජ සංවර්ධන, කාන්තා හා ලමා කටයුතු සහ දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් සමාජ ඒකාබද්ධතා කටයුතු හාර නිලධාරීන් ග්‍රාමීය සහ දිලිංජු ප්‍රජාවන් සමග විශේෂයෙන් ක්ෂේද ගාය පදනම් කරගත් මූල්‍ය සේවාවල මූල්‍ය ආධාර මත කාන්තාවන්ගේ ජ්වනෝපාය පදනම් කරගත් කටයුතු කෙරේ වඩාත් ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධවීම සහ අධික්ෂණය සහතික කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

www.facebook.com

www.twitter.com

www.youtube.com